

MEDLEMSBLAD FOR DANSK LOKOMOTIVMANDS FORBUND.

Nr. 7

JULI 1951

27. Aargang

Pensionssag ved Østsjællandske Jernbaner.

Efterfølgende sag, som er af principiel beskaffenhed vil sandsynligvis kunne have interesse for samtlige kategorier.

Pensionister ved Ø. S. J. S., som er pensioneret i tidsrummet 1. oktober 1919—1. april 1946, har henvendt sig til Danske Privatbaners Kontorforening med anmodning om støtte, idet de mener, at de har fået udbetalt for lidt i pension siden 1946. Da det ikke er lykkedes kontorforeningen at opnå en tilfredsstillende løsning af spørgsmålet, er sagen overgivet landsretssagfører S. Berning, København, og vi refererer herefter, hvad der hidtil er sket i sagen.

S. BERNING.

19/9 1950.

Til Bestyrelsen for det østsjællandske Jernbaneselskab, Haarlev.

Fra Danske Privatbaners Kontorforening er jeg blevet anmodet om at varetage interesserne for nogle medlemmer af foreningen, der er pensioneret fra det ærede selskab i tidsrummet 1. oktober 1919—1. april 1946, idet det er kontorforeningens og de paagældende pensionisters opfattelse, at selskabet siden 1. april 1946 har udbetalt dem i reguleringstillæg mindre beløb, end hvad de paagældende maatte have krav paa efter banens lønningsreglement, saaledes som det allerede tidligere har fundet udtryk i korrespondance med selskabet.

De har hidtil stillet Dem afvisende over for disse krav, og kontorforeningen har derfor nu bedt mig, saafremt det ærede selskab stadig skulle fastholde, at de paagældende pensionister ikke har noget tilgodehavende hos selskabet for for lidt udbetalte

reguleringstillæg, at anlægge sag ved domstolen for at faa gennemført deres krav.

Jeg gaar ud fra, at selskabet vil være indforstået med, at der blot anlægges en principiel sag for en af de paagældende pensionister til afgørelse af tvisten, saaledes at udfaldet af denne sag betragtes som afgørende ogsaa for de andre pensionister, hvis retsstilling er af tilsvarende karakter, og saaledes at der herefter ikke skulle kunne indtræde nogen forældelse for de andre pensionisters krav, hvis en retssag skulle trække saa længe ud, at der var mulighed herfor.

Jeg bemærker dog, at jeg i tilfælde af, at der opnaaes enighed om anlæg af en principiel sag, maa forbeholde mig, hvis denne vindes, at beregne salær over for selskabet for alle de pensionister, der repræsenteres af kontorforeningen.

Det er herefter min hensigt at anlægge sag mod selskabet paa vegne: fhv. stationsforstander Rosenstand, Søborg, der fratraadte sin stilling ved banerne med udgangen af februar 1933.

Ifølge det reglement, der var gældende ved hans afsked, har han ret til, foruden grundpensionen, at oppebære $\frac{2}{3}$ af det reguleringstillæg, der til enhver tid ville være tilkommet ham i forhold til hans sidste lønningsindtægt. Ifølge det nugældende lønningsreglement af 1946 § 71 ydes der tjenestemænd ved banerne reguleringstillæg efter de for statens tjenestemænd gældende regler og satser.

Stationsforstander Rosenstand mener herefter, at han har ret til reguleringstillæg efter tjenestemandsløven af 6. juni 1946, beregnet efter lovens § 992, jfr. § 92, stk. 2, med senere lov af 30/10 1948, 23/11 1949 og 27/5 1950 om midlertidig løntillæg. Det beløb han, beregnet efter disse bestemmelser, har tilgode i dag yderligere i reguleringstillæg for

tiden fra 1/4 1946, opgør han til kr. 1.967,94, som han nu kræver betalt af banerne tillige med renter fra de respektive forfaldstider. Subsidiært mener han, i overensstemmelse med tidligere udtalelser fra privatbanernes fællesrepræsentation og kontorforeningen, at det ham tilkommende regulerings-tillæg maa beregnes efter reglerne, der gjaldt ved hans afsked, nemlig tjenestemandsløven af 1931 med tilsluttende love, hvorved hans krav, saavidt jeg kan se, vil blive reduceret med 175,— kr.

Forinden jeg foretager skridt til sagsanlæg mod selskabet, hører jeg imidlertid gerne, om De stadig fastholder Deres hidtidige standpunkt, der, efter hvad jeg har faaet oplyst, ikke følges af nogen anden privatbane.

Jeg venter at modtage svar paa denne henvendelse inden 8 dage fra dags dato.

Ærbødigst S. Berning.

Afskrift.

A/S DET ØSTSJÆLLANDSKE
JERNBANESELSKAB.

Bestyrelsen. Journal nr. Hc 3.
Haarlev, den 26/9 1950.

Herr landsretssagfører S. Berning,
Skoubogade 1, København K.

Man bekræfter herved modtagelsen af Deres brev af 19. ds. angaaende krav om udbetaling af reguleringstillæg til pensionister under Danske Privatbaners Kontorforening.

Da vor bane siden tidligere forhandling og korrespondance i sagen har faaet delvis ny bestyrelse, bestyrelsesformand og direktør, beklager man, at en gennemgang af sagen med beregninger nødvendigvis maa finde sted, forinden sagen forelægges bestyrelsen.

Det vil saaledes ikke være bestyrelsen muligt at afgive endeligt svar inden for den af Dem fastsatte frist, men sagen vil straks blive taget op og behandlet paa førstkommende bestyrelsesmøde.

Afskrift.

A/S DET ØSTSJÆLLANDSKE
JERNBANESELSKAB.

Bestyrelsen. Journal nr. Hc. 3.
Haarlev, den 31/10 1950.

Herr landsretssagfører S. Berning,
Skoubogade 1, København K.

Under henvisning til brevveksling angaaende Danske Privatbaners pensionister, skal man meddele, at vort forretningsudvalg efter gennemgang af sagen er sindet at foreslaa bestyrelsen, at denne anmoder ministeriet for offentlige arbejder om at træffe afgørelse i det foreliggende spørgsmål under

forudsætning af, at kontorforeningen giver sin tilslutning hertil.

Da bestyrelsesmødet er fastsat til den 6. november d. a., beder man Dem om muligt meddele os kontorforeningens stilling hertil inden denne dag.

DANSKE PRIVATBANERS
KONTORFORENING.

Formanden.

Aalborg, den 3/11 1950.

Herr landsretssagfører S. Berning,
Skoubogade 1, København K.

Modtaget Deres brev af 1/11 samt genpart af skrivelse fra Det østsjællandske Jernbaneselskab a/s af 31/10 skal jeg meddele, at foreningen ikke kan indgaa paa det af forretningsudvalget stillede forslag om at lade ministeriet for offentlige arbejder træffe afgørelse i sagen.

Endvidere meddeles, at jeg tiltræder den af herr landsretssagføreren foreslaaede skrivelse til Det østsjællandske Jernbaneselskab a/s.

Ærbødigst. P. h. v.: H. Hørsholm.

Afskrift.

A/S DET ØSTSJÆLLANDSKE
JERNBANESELSKAB.

Bestyrelsen. Journal nr. Hc 3.
Haarlev, den 7/11 1950.

Herr landsretssagfører S. Berning,
Skoubogade 1, København K.

Vi har modtaget Deres brev af 4. ds. hvor De meddeler, at pensionisterne ikke kan indgaa paa vort forretningsudvalgs forslag om at lade ministeriet afgøre sagen.

Vi beklager herefter at maatte meddele, at bestyrelsen paa mødet gaars dato har vedtaget ikke at imødekomme pensionisternes krav om udbetaling af højere pensionstillæg.

Efter modtagelse af dette afslag har landsretssagføreren derefter udtaget stævning.

LANDSRETSSAGFØRER S. BERNING,
Skoubogade 1, København K.

STÆVNING.

Som sagfører for fhv. *stationsforstander C. Rosenstand*, Søborg Hovedvej 21, Søborg, indstævner undertegnede herved a/s *Det østsjællandske Jernbaneselskab*, Haarlev, til at give møde i nedenævnte retssag, i hvilken jeg agter, saafremt forlig ej opnaas, at nedlægge følgende *paastand*:

Indstævnte tilpligtes at betale sagsøgeren principalt kr. 2.083,42, subsidiært kr. 1.907,42, tilligemed renter heraf 5 % p. a. fra dags dato til betaling sker.

Sagsfremstilling:

Sagsøgeren, der var ansat ved det sagsøgte selskab som stationsforstander i Faxe, blev fra og med udgangen af februar 1933 afskediget fra sin stilling ved banen i henhold til sagsøgtes skrivelse af 26. november 1932 — mit bilag 1 —, og fik i overensstemmelse med det da for banen gældende lønningsreglement tillagt en årlig pension — i forhold til hans sidste oppebaarne lønning kr. 5.587,20 — stor kr. 2.954,95, hvortil kom reguleringstillæg efter reglementet, opgjort i skrivelsen for tiden til kr. 330,90.

Grundlaget for sagsøgerens ret til pension indeholdtes oprindeligt i den betænkning, som den af ministeriet for offentlige arbejder i 1919 nedsatte privatbanekommission den 20. januar 1920 havde afgivet, og som på et den 10. februar 1920 afholdt møde mellem banens bestyrelse og banens funktionærer, repræsenteret ved banens kontorforenings bestyrelse, var blevet vedtaget som gældende ogsaa for sagsøgte, idet man paa dette møde „enedes om indførelse af de i betænkningen omhandlede satsers og regler“ — jfr. mit bilag 3.

I betænkningens § 20 udtaltes, at enhver under reglementet hørende tjenestemand er berettiget til pension i henhold til de efterfølgende bestemmelser, og i § 47 udtaltes:

„Der ydes enhver, der pensioneres i henhold til nærværende reglement dyrtids- og konjunkturtillæg, der fastsættes til $\frac{2}{3}$ af det dyrtids- og konjunkturtillæg, der til enhver tid ville være tilkommet tjenestemanden i forhold til hans sidst oppebaarne lønningsindtægt.“

Og i § 71 anføres, at der ydes tjenestemændene ved banerne: „Sted-, dyrtids- og konjunkturtillæg efter de til enhver tid for statsbanernes tjenestemænd gældende regler og satsers.“

(fortsættes)

Privatbanefunktionærernes Forbunds delegeretmøde i Kolding.

I dagene 19. og 20. maj afholdte Privatbanefunktionærernes Forbund sit delegeretmøde i Kolding, hvor man i samme forbindelse fejrede forbundets 50 aars jubilæum.

Den egentlige jubilæumsdag var allerede først paa aaret, den 18. januar, men man havde vedtaget at udskyde festlighederne til delegeretmødet, der ogsaa fik en meget smuk og vellykket indledning ved afholdelse af en festmiddag med damer aftenen før det egentlige delegeretmøde. Der var indbudt adskillige gæster fra de samarbejdende organisationer.

Der blev ved middagsbordet holdt mange taler og udvist megen hyldest til det jubilerende forbund og ikke mindst til forbundets mangeaarige formand, togfører Herlak, der nu igennem en menneskealder har ledet forbundet og det dermed forbundne arbejde, men som nu ikke ønskede at fortsætte.

Det er klart, at naar der tages afsked med en saa mangeaarig organisationsleder og medarbejder som Herlak, hvis kenskab til og indsigt i organisationsarbejdet har været enestaaende og til gavn for samtlige privatbaneorganisationers medlemmer, saa kan det ikke undgaas, at der i al festligheden ogsaa maa blande sig lidt vemod ved tanken om, at vi nu mister en god og trofast medarbejder. Der skal da ogsaa fra Dansk Lokomotivmands Forbunds side lyde en velment tak for din indsats i organisationsarbejdet gennem de 39 aar, du har virket for den sag, der blev din livssag.

Herlaks afløser blev baneformand Frederiksen, Kolding. Vi ønsker Frederiksen til lykke med den opgave, man har paalagt ham, og vi udtaler samtidig ønsket om et fortsat godt og loyalt samarbejde i fremtiden til gavn for vore organisationer og vore medlemmers kaar.

Einshøj.

Personalia.

Afdelingsformændenes opmærksomhed henledes paa naar nye medlemmer optages, da at sende deres fagforeningsbog, som skal være frameldt smedeforbundet, samt deres tydelige postadresse til hovedkassereren.

Naar medlemmer flytter fra et sted til et andet, skal de til det stedlige postkontor anmelde deres nye postadresse.

Afdl. 33. Lollandske jb.

Lokomotivfyrbøder Torben Petersen og C. H. Jørgensen er fra 1. maj 1951 overflyttet til Dansk Smede & Maskinarbejder-Forbund.

Afdl. 17. Horsens—Odder jb.

Lokomotivfyrbøder N. Andersen er fra 1. maj 1951 forfremmet til motorfører i 13. lk.

Afdl. 30. Odense—Kerteminde.

Motorfører M. L. Jensen er fra 1. april 1951 forfremmet til lokomotivfører. Motorfører John. Lind forfremmet i 12. lk. fra 1. april 1951.

Afdl. 3. Aalborg Privatbaner.

Efter et ulykkestilfælde er lokomotivfører Peter Petersen afgaaet ved døden den 24. maj 1951.

Aldersrentens størrelse fra 1. april 1951 ved pension fra stat eller kommune samt ved legatindtægt eller anden privat understøttelse.

Af ekspeditionssekretær, cand. jur.

Sven Ebbesen.

Som i den tidligere artikel vedrørende aldersrentens størrelse anført gælder der den særlige regel, at der ved opgørelsen af den indtægt, der skal lægges til grund for aldersrentens beregning, vil være at se bort fra en trediedel af livrente, pension eller anden indtægt, som kan sidestilles hermed. Der vil i alle tilfælde kunne bortses fra indtil 500 kr. aarlig, og der vil højst kunne bortses fra 1010 kr. aarlig. Regelen gælder al pension, hvortil der er ydet bidrag, hvad enten den udredes af det offentlige eller af private pensionsforsikringselskaber. Der bliver dog kun tale om fradrag i henhold til denne bestemmelse, naar det er rentemodtageren selv, og ikke dennes ikke-renteberettigede ægtefælle, der oppebærer den paagældende indtægt.

Det bemærkes endvidere som almindelig regel, at naar man venter med at søge aldersrente til det fyldte 67. eller 70. aar, kan man have en højere indtægt, inden aldersrenten bortfalder, end hvis renten søges før det 67. aar.

Aldersrenten for en person, der faar aldersrente mellem det 60. og 65. aar, er af samme størrelse som for en person, der faar aldersrente mellem det 65. og 67. aar.

Ifølge folkeforsikringsloven fradrages udgiften til personlige skatter og kontingenter i anledning af medlemskab i ulykkes-, syge-, invaliditets-, begravelses- og arbejdsløshedsforsikringen, naar man skal opgøre den indtægt, efter hvilken aldersrenten beregnes.

Ved de eksempler, der nævnes i det følgende, hvor der er anført udgift til skat og kontingenter, er denne ganske skønsmæssigt anslaaet, hvilket maa erindres ved sammenligning med andre tilfælde.

Alle aldersrentemodtagere faar dels et grundbeløb, svarende til deres indtægt, opgjort efter folkeforsikringslovens regler, dels et rentetillæg paa $7\frac{1}{2}$ % — for rentemodtagere, der har ophold i en godkendt bolig for aldersrentemodtagere, dog kun 4 % — af det for de enkelte rentemodtagere beregnede grundbeløb.

I de i det følgende nævnte eksempler paa aldersrentens størrelse er rentetillægget indbefattet i de anførte aldersrentebeløb. Endvidere er der kun angivet aldersrentens størrelse for personer, der ikke bor i en godkendt aldersrentemodtagerbolig,

og som ikke er fyldt 80 aar. Alle aldersrentemodtagere, der er fyldt 80 aar, faar et særligt alders-tillæg.

De anførte eksempler gælder ikke for personer, der er overgaaet fra invaliderente til aldersrente.

Ved de nævnte eksempler med pensionsindtægt fra stat eller kommune regnes der med, at de paagældende selv eller for enkers vedkommende deres afdøde mænd har ydet et direkte bidrag til de midler, hvoraf pensionen ydes.

For aldersrentemodtagere, der oppebærer pension fra staten eller fra en kommune i henhold til en af indenrigsministeren godkendte pensionsvedtægt, skal der ifølge folkeforsikringsloven foretages et særligt fradrag i renten med eventuelle tillæg. Dette fradrag udgør 20 pct. af det beløb, hvorved pensionen for enlige rentemodtageres vedkommende overstiger a) 942 kr. i København og de dermed sidestillede kommuner, b) 828 kr. i købstæderne, Marstal, flækker og bymæssige bebyggelser paa landet med over 1500 indbyggere og c) 702 kr. i det øvrige land. For ægtepars vedkommende udgør fradraget, naar begge ægtefæller oppebærer aldersrente, 20 pct. af det beløb, hvorved pensionen overstiger a) 1416 kr. i København og de dermed sidestillede kommuner, b) 1242 kr. i købstæderne med videre og c) 1050 kr. i det øvrige land.

Naar pensionen ikke overstiger disse beløb, sker der intet fradrag i aldersrenten.

En af hovedgrundene til, at en rentemodtager, der oppebærer pension af en vis størrelse fra staten eller fra en kommune i henhold til en af indenrigsministeren godkendt pensionsvedtægt, faar en lavere aldersrente end en rentemodtager, der har en tilsvarende pension fra en privat pensionskasse, et pensionsforsikringselskab eller lignende, er, at det offentlige i sin egenskab af arbejdsgiver som hovedregel bidrager til pensionerne i væsentlig større omfang, end tilfældet er inden for det private erhvervsliv.

En enlig mand eller en enlig kvinde i København og de dermed ligestillede kommuner, der har en offentlig pension paa 1600 kr. aarlig og betaler 100 kr. aarlig i skat og kontingent, og som faar aldersrente før det 67. aar, vil faa 159 kr. maanedlig i aldersrente. Udgør pensionen fra det offentlige 3500 kr. aarlig og udgiften til skat og kontingent 160 kr. aarlig, vil aldersrenten udgøre 53 kr. maanedlig.

Saa fremt paagældende med den anførte indtægt venter med at søge aldersrente, til han eller hun er fyldt 67 eller 70 aar, forhøjes de anførte beløb med henholdsvis 8 og 17 kr. maanedlig.

Hvis en enlig har en offentlig pension paa f. eks. 4.400 kr. og betaler 230 kr. aarlig i skat og kontingent, kan der ikke ydes aldersrente, selv om paagældende venter med at søge, til han eller hun er fyldt 70 aar.

2 ægtefæller i København, der er omtrent lige gamle og søger aldersrente mellem det 65. og 67. aar, og som har en offentlig pension paa 3030 kr. aarlig, vil faa 226 kr. maanedlig i aldersrente, naar de i skat og kontingent betaler 570 kr. aarlig. Saaframt pensionen fra staten eller kommunen udgør 5400 kr., og udgiften til skat og kontingenter andrager 670 kr. aarlig, vil aldersrenten i København udgøre 64 kr. maanedlig.

Hvis ægteparret venter med at søge aldersrente til den ældste ægtefælle er fyldt 67 eller 70 aar, ydes der ud over de nævnte beløb henholdsvis 12 og 24 kr. maanedlig.

To ægtefæller over 65 aar, af hvilke den ældste endnu ikke er fyldt 70 aar, kan ikke faa aldersrente, hvis de har en offentlig pension paa 6200 kr. og betaler 670 kr. aarlig i skat og kontingenter.

Venter de derimod, til den ældste er fyldt 70 aar, vil de i København kunne faa aldersrente med 32 kr. maanedlig.

I købstæder, Marstal samt i flækker og bymæssige bebyggelser paa landet med over 1500 indbyggere vil en enlig mand eller kvinde, der faar tilstaaet aldersrente før det 67. aar, og som har en offentlig pension paa 1600 kr. aarlig og betaler 80 kr. aarlig i skat og kontingent, faa 129 kr. maanedlig i aldersrente. Er pensionen 3000 kr. aarlig, og udgiften til skat og kontingent 120 kr. aarlig, udgør aldersrenten 56 kr. maanedlig.

Saaframt paagældende venter med at søge aldersrente til det fyldte 67. eller 70. aar, ydes der et tillæg paa henholdsvis 7 kr. og 14 kr. maanedlig.

En enlig mand eller kvinde i en købstad, der har en offentlig pension paa 3900 kr. aarlig og en udgift til skat og kontingent paa 135 kr. aarlig, vil ikke kunne faa aldersrente, selv om han eller hun venter med at søge til det fyldte 67. eller 70. aar.

2 ægtefæller mellem 65 aar og 67 aar i en købstad og de dermed ligestillede kommuner, der har en offentlig pension paa 3030 kr. om aaret og betaler 515 kr. aarlig i skat og kontingenter, faar 181 kr. maanedlig i aldersrente. Hvis pensionen er paa 5000 kr. aarlig, og udgiften til skat og kontingenter udgør 550 kr. aarlig, vil ægteparrets aldersrente beløbe sig til 43 kr. maanedlig.

Venter ægteparret med at søge aldersrente, til den ældste af dem er fyldt 67 aar eller 70 aar,

ydes der til de nævnte beløb et tillæg paa henholdsvis 11 og 21 kr. maanedlig.

To ægtefæller over 65 aar, af hvilke den ældste endnu ikke er fyldt 70 aar, kan ikke faa aldersrente i købstæder og de dermed sidestillede kommuner, hvis de har en offentlig pension paa 5500 kr. aarlig og betaler 550 kr. aarlig i skat og kontingenter. Venter de, til den ældste af dem er fyldt 70 aar, vil de derimod kunne faa 29 kr. maanedlig i aldersrente.

I en landkommune vil en enlig mand eller kvinde, der søger aldersrente før det 67. aar og har en offentlig pension paa 1600 kr. aarlig, faa 97 kr. maanedlig i aldersrente, hvis udgiften til skat og kontingent andrager 70 kr. aarlig. Er pensionen 3030 kr. aarlig og den aarlige udgift til skat og kontingent 100 kr., vil aldersrenten beløbe sig til 23 kr. maanedlig.

Hvis paagældende venter med at søge aldersrente til det fyldte 67. eller 70. aar, forhøjes aldersrenten med henholdsvis 6 og 12 kr. maanedlig.

2 ægtefæller i en landkommune, der faar tilstaaet aldersrente, inden den ældste af ægtefællerne er fyldt 67 aar, og som har en offentlig pension paa 3030 kr. aarlig, vil faa 122 kr. maanedlig i aldersrente, hvis udgiften til skat og kontingenter udgør 350 kr. aarlig. Er pensionen 4000 kr. aarlig og udgiften til skat og kontingenter 365 kr. om aaret, andrager aldersrenten 55 kr. om maaned.

Dersom ægtefællerne venter med at faa aldersrente, til den ældste af dem er fyldt 67 eller 70 aar, forhøjes deres aldersrente med henholdsvis 8 og 17 kr. maanedlig.

Ved de anførte eksempler er der regnet med, at de paagældende ikke har andre indtægter end pensionen ved siden af aldersrenten og ikke ejer formue.

Det understreges endnu en gang, at størrelsen af de anførte udgifter til kontingenter og skat er ganske skønsmæssigt anslaaet, idet navnlig skattens størrelse er afhængig af mange forskellige forhold.

Selv smaa forskelle i størrelsen af skat og kontingent faar indflydelse paa aldersrenten, naar man har indtægt ved siden af denne.

Der er nu redegjort for aldersrentens størrelse, naar man har pension fra staten eller fra en kommune i henhold til en af indenrigsministeren godkendt pensionsvedtægt.

I det følgende vil der blive givet nogle enkelte eksempler paa aldersrentens størrelse, naar aldersrentemodtagerne ved siden af aldersrenten har legatindtægt eller anden *privat* understøttelse, derunder indtægt ved pension, hvortil de ikke selv

eller for enkers vedkommende deres afdøde mænd har bidraget.

For disse indtægters vedkommende gælder der ifølge folkeforsikringsloven den særlige regel, at der vil være at bortse fra $\frac{1}{3}$ af indtægten. Der vil dog i alle tilfælde kunne bortses fra indtil 250 kr., og der vil højst kunne bortses fra 500 kr. årlig. Ved de anførte eksempler er der gaaet ud fra, at de paagældende ikke har andre indtægter end den anførte.

I det følgende er der ved angivelsen af de indtægtsbeløb, man maa have for at faa aldersrente, regnet med indtægten efter fradrag af udgiften til personlig skat og kontingent til sygekasse m. v., saaledes at alle de indtægtsbeløb, der er anført i det følgende, og som man maa have for at faa aldersrente kan forhøjes med de beløb, der betales i skat og som kontingent til sygekasse m. v.

En enlig mand eller kvinde i København og de dermed ligestillede kommuner, der har en indtægt ved legater eller privat understøttelse paa 1500 kr. årlig, og som søger aldersrente før det 67. aar, vil faa 167 kr. månedlig i aldersrente.

Saafremt paagældende har en årlig indtægt ved legater eller privat understøttelse paa 2000 kr., 3000 kr. eller 4340 kr., udgør aldersrenten henholdsvis 140 kr., 86 kr. og 14 kr. månedlig. Sidstnævnte beløb er den laveste aldersrente for en enlig i København.

Hvis paagældende venter med at søge aldersrente til det fyldte 67. eller 70. aar, forhøjes de anførte beløb med henholdsvis 8 kr. og 17 kr. månedlig.

2 ægtefæller i København, der er omtrent lige gamle og søger aldersrente mellem det 65. og 67. aar, vil faa den fulde aldersrente 254 kr. månedlig, hvis de har en indtægt ved legater eller privat understøttelse paa 1920 kr. årlig. Hvis indtægten andrager 3000 kr., 4000 kr., 5000 kr. eller 6260 kr. årlig, udgør aldersrenten henholdsvis 196 kr., 142 kr., 88 kr. og 20 kr. månedlig er den laveste aldersrente for et ægtepar i København.

Dersom ægteparret venter med at søge aldersrente, til den ældste ægtefælle er fyldt henholdsvis 67 eller 70 aar, ydes der ud over de anførte beløb henholdsvis 12 kr. og 24 kr. månedlig.

En enlig mand eller kvinde i en købstad eller flække eller en bymæssig bebyggelse paa landet med over 1500 indbyggere, der har en indtægt ved legater eller privat understøttelse paa 1500 kr. årlig, og som søger aldersrente før det 67. aar, vil faa 140 kr. månedlig i aldersrente. Saafremt indtægten er 3000 kr. eller 3880 kr. årlig, vil paa-

gældende faa henholdsvis 59 kr. og 12 kr. månedlig i aldersrente. Sidstnævnte beløb er den laveste aldersrente i købstæder og de dermed ligestillede kommuner.

Venter paagældende med at søge aldersrente, til han eller hun er fyldt 67 eller 70 aar, forhøjes de anførte beløb med henholdsvis 7 kr. og 14 kr. månedlig.

2 ægtefæller mellem 65 og 67 aar i en købstad, der har legater eller privat understøttelse til beløb 1760 kr. årlig, vil faa 223 kr. månedlig i aldersrente (fuld aldersrente). Er indtægten 3000 kr., 4000 kr. eller 5560 kr. årlig, vil aldersrenten udgøre henholdsvis 156 kr., 102 kr. og 18 kr. månedlig.

18 kr. månedlig er den laveste aldersrente for et ægtepar i købstæder og de dermed sidestillede kommuner.

Saafremt de to ægtefæller venter med at søge aldersrente, til den ældste af dem er fyldt 67 aar eller 70 aar, ydes der til de nævnte beløb et tillæg paa henholdsvis 11 kr. og 21 kr. månedlig.

I en landkommune vil en enlig mand eller kvinde, der søger aldersrente før det 67. aar, og som i legater eller privat understøttelse oppebærer 1500 kr. årlig, faa 111 kr. månedlig i aldersrente. Er legatindtægten 2000 kr. eller 3380 kr. årlig, udgør aldersrenten henholdsvis 84 kr. og 10 kr. månedlig. Sidstnævnte beløb er den laveste aldersrente i en landkommune.

Hvis vedkommende venter med at søge aldersrente til det fyldte 67. eller 70. aar, ydes der et tillæg paa henholdsvis 6 kr. og 12 kr. månedlig.

2 ægtefæller mellem 65 og 67 aar i en landkommune, der har en indtægt ved legater eller privat understøttelse paa 1560 kr. årlig vil faa den fulde aldersrente 188 kr. månedlig. Er indtægten 3000 kr. eller 4780 kr. årlig, beløber aldersrenten sig til henholdsvis 111 kr. og 15 kr. månedlig. Sidstnævnte beløb er den laveste aldersrente for et ægtepar i en landkommune.

Saafremt de 2 ægtefæller først søger aldersrente, naar den ældste af dem er fyldt 67 aar eller 70 aar, forhøjes aldersrenten med henholdsvis 8 kr. og 17 kr. månedlig.

Det er en selvfølge, at man sandfærdigt og omhyggeligt maa gøre rede for sine økonomiske forhold, baade indtægtsforhold og formueforhold, samt for sine personlige forhold, naar man søger og oppebærer renten, ligesom man straks maa underrette magistraten eller det sociale udvalg, hvis der indtræder forandringer i de personlige eller økonomiske forhold.

Fra en 3 måneders studierejse i U. S. A.

(sluttet)

Nedennævnte eksempler paa skattebetaling er udregnet efter en skattetabel for 1950, men nævnte skatteafgifter er senere forhøjet med 3 %, og efter udviklingen de sidste 3—4 måneder er der ingen tvivl om, at der vil komme yderligere forhøjelser.

I nedennævnte eksempler er der regnet med en gennemsnitsfortjeneste paa 60 doll. pr. uge og ingen hustruindtægt.

Ugift ..... ca. 9 doll. pr. uge = 15 % af ugefortj.

Gift
mand og hustru... " 7 " " " = 11,6 % —

dito

hustru og 3 børn... " 1,2 " " " = 2 % —

dito

hustru og 4 børn... " 0 " " " = 0 % —

dito

I nedennævnte eksempler er der regnet med en gennemsnitsfortjeneste paa 80 doll. pr. uge.

Ugift ..... ca. 12 doll. pr. uge = 15 % af ugefortj.

Gift

mand og hustru... " 10 " " " = 11,6 % —

dito

hustru og 3 børn... " 4,2 " " " = 5 % —

dito

hustru og 4 børn... " 2,3 " " " = 3 % —

dito

hustru og 5 børn... " 0 " " " = 0 % —

dito

Med en ugefortjeneste paa 200 doll. bliver skatteafgifterne:

Ugift ..... ca. 30 doll. pr. uge = 15 % af ugefortj.

Gift

mand og hustru... " 27 " " " = 13,5 % —

dito

hustru og 3 børn... " 27 " " " = 10,5 % —

dito

hustru og 4 børn... " 20 " " " = 10 % —

dito

Jeg havde lejlighed til at tale med mange arbejdere angaaende skat ved kilden. Alle var tilfreds med ordningen. De penge, der blev ydet i skat, saa de jo ikke, og de regnede kun med det beløb, de fik i lønningsposen. Det eneste, de var kedede af, var, hvis der kom ekstraregning, naar skatteåret var omme.

I tiden fra 1/1 — 15/3 skal der indgives en selvangivelse, og spørgsmaalet er saa, om skattevæsenet kræver en efterbetaling eller foretager en tilbagebetaling. I det store og hele er der for lønarbejdernes vedkommende sjældent store differencer.

I New York havde jeg lejlighed til at benytte undergrundsbanen mange gange, og transporten er billig. Fra endestationen paa Long Island og under Hudson floden til Manhattanøen, derefter skifte med en ny undergrundsbane til Washingtonbroen var der ca. 1 times kørsel med eksprestog (100 km. i timen); det stoppede kun ved hver 10de station i modsætning til den lokale undergrunds-

bane. Prisen for denne tur var 10 cent, men jeg skal her indskyde, at det ogsaa kostede 10 cent, saafremt man blot skulle fra en lokalstation til en anden.

I busserne i New York har man ret til 2 omstigninger, men kun i samme retning. Det koster 8 cent, enkelte busstrækninger dog 10 cent.

Paa Long Island besøgte jeg en dansk familie, der boede i et dejligt rækkehus, opført i 1935. Der var store kældre, oliefyling, garage, stort værelse forneden, spisekøkken m. m. og paa 1ste sal 2 værelser og bad. Huset kostede i 1935 5000 doll., og udbetalingen paa et saadant hus var den gang 500 doll., resten i månedlige afdrag. Det tilsvarende hus ville i dag koste 14—15.000 doll.

De fleste amerikanske hjem har køleskabe, men her er ogsaa en forklaring, idet hovedparten af disse køleskabe er installeret af elektricitets- eller gaskompagniet, og de månedlige afdrag bliver opkrævet sammen med den almindelige gas- og lysregning, og paa denne maade er det overkommeligt for de fleste mennesker at faa et køleskab.

Ca. 5 mill. amerikanske hjem har television. Man fortalte mig, at for blot 3 aar siden var der kun et par stationer, der sendte regelmæssigt, og i aviserne var det de almindelige radioprogrammer, der optog det meste af pladsen paa radiosiden; men nu var det omvendt. Nu kunne man i aviserne se 3—4 radiostationer, som udsendte paa almindelig maade, medens der var 14 stationer, der udsendte television næsten hele døgnet rundt. I begyndelsen kunne sendestationerne kun sende et begrænset antal kilometer, men de fortalte mig, at de nu var i stand til at tage television direkte fra Chicago. De smaa televisionsapparater blev der ikke solgt mange af mere, nu er det en skærm, der er 16 × 16 tommer eller 20 × 20 tommer, og fremstillingen er nu saa fin, som den overhovedet kan blive. Der er fjernsyn fra fodboldkampe, boksekampe, brydekampe, fra operaen i New York og skuespil, der strækker sig over flere udsendelser m. m., og selvfølgelig en mængde reklameannoncer.

Et af de moderne televisionsapparater koster 500 doll., og de fleste har deres apparat forsikret. Denne forsikring koster mellem 60—70 doll. pr. aar. Saafremt der springer et af rørerne i modtageren, koster et nyt rør ofte 100 doll.

Der gik i U. S. A. stærke rygter om, at der snart skulle betales en særlig skatteafgift for dem, der havde television. Mange mennesker er afventende med køb af televisionsapparat, idet et af de store firmaer offentlig har meddelt, at de har nye apparater klar til salg og udsenderstation med farvefilm, som skal være enestaaende.

Biograferne mærker konkurrencen fra fjernsyns-udsendelserne, og udlodder biler m. m. for at trække publikum til sig.

En aften besøgte jeg en rulleskøjtebane. Inde paa selve banen var der plads til ca. 1000 mennesker, og et stort kinoorgel leverede musikken. Der var en restauration, hvor de unge mennesker kunne købe pølser, sodavand og is, men spiritus var ikke tilladt, og det var morsomt at se ungdommen more sig paa en harmløs maade.

Som tidligere omtalt er der millionvis af arbejdere, der har egen bil, og i kraft af de mange er skatten heller ikke stor. Man betaler efter, hvor stor motorens ydeevne er, og det varierer fra 10—20 doll. pr. aar.

Der er endnu ikke i U. S. A. tvungen pligt til at tegne ulykkesforsikring paa biler, og dette forårsager, at en hel del mennesker ikke har nogen forsikring, hvilket ikke er af det gode.

Parkeringsspørgsmaalet er et meget stort problem i U. S. A. I sporvognene og i undergrundsbanen reklameres der med: Spar Deres vogn og parkeringsafgifter, brug undergrundsbanen og busserne, og der er ingen tvivl om, at der er millioner af kontorfolk og lign., der arbejder i selve hjertet af New York, som ikke benytter deres vogn ind til byen paa grund af de vanskelige og dyre parkeringsforhold.

Færdselspolitiet er meget ihærdigt i alle storbyerne. Hvor der f. eks. er tilladt parkering i 1 time, vil patruljerende færdselsbetjente paa en 3-hjulet motorcykel med et stykke kridt paa en lang stang mærke alle de parkerede vogne, men paa gummiringene, og naar han kommer tilbage en time eller to senere, kan han nemt finde frem til „synderne“, og de faar den saakaldte billet, 10 doll. i bøde.

Den amerikanske arbejders realløn.

Den 81. kongressamling forhøjede minimumstimelønnen fra 40 cent til 75 cent. Af en statistik fra januar 1949 omfattende 14 mill. produktionsarbejdere fremgaar det, at den gennemsnitlige timeløn var 1,38 doll.

Gennem aarene 1949 og 1950 har fagforbundene faaet gennemført betydelige lønforhøjelser, og disse forhøjelser har dækket betydelig mere end de forekomne prisstigninger; man kan derfor anslaa den nuværende gennemsnitløn til mindst 1,50 doll., og da den normale arbejdsuge er 40 timer, er ugelønnen altsaa 60 doll.

Hvad kan en arbejder faa for sin ugeløn? Et pænt sæt tøj koster i dag 45 doll., et par sko 7

doll., en hat 5 doll., en god skjorte 3 doll., undertøj, sokker, slips 3 doll. Maskinarbejdernes ugeløn ligger paa 75 doll. og bygningsarbejdernes betydelig højere.

Huslejen er dyr, man regner med, at der skal bruges mellem 18—20 % af indtægten til huslejebetalingen. Det er dog vanskeligt at sammenligne boligstandarder, idet hovedparten af de amerikanske hjem har centralvarme og bad.

Skatten har jeg tidligere omtalt, men procentvis er den ikke højere end her i Danmark.

Fødemidlerne er forholdsvis dyre, bl. a. kød, flæsk, æg, ost og mælk, hvorimod gæs, ænder, høns og grønsager er forholdsvis billig.

En æske cigaretter (10 pakker á 20 stk.) koster 2 doll., og en stor god cigar faar man for 10 cent, — tændstikker følger gratis med ved køb af tobaksvarer.

Naar man bl. a. tager i betragtning, at amerikanerne kun arbejder 40 timer om ugen, vil jeg anslaa deres realløn til at være mindst 25—30 % højere end den danske arbejders realløn.

Under mine talrige samtaler med den almindelige mand fra gaden, overordnede funktionærer paa forskellige virksomheder, embedsmænd fra statsinstitutionerne, har jeg faaet det indtryk, at amerikanerne er jævne, aabenhjertige og hjælpsomme.

Ved mine besøg paa de mange forskellige fagforeningskontorer og samtaler med formændene i de lokale afdelinger har jeg faaet indtryk af, at organisationsarbejdet er i stadig fremgang, og at der gøres et stort arbejde for at faa alle arbejdere organiseret. Der føres en stadig kamp mod de arbejdsgivere, der endnu ikke har faaet forstaaelse af, at ogsaa arbejderne bør have medbestemmelseret om deres arbejds- og lønvilkaar.

Mange ledende fagforeningsfolk er medlemmer af de af staten nedsatte kommissioner, som arbejder med spørgsmaal, der er livsvigtige for den amerikanske nation.

Som tidligere omtalt er lederne af de store organisationer, The American Federation of Labor, Congress of Industrial Organization og International Association of Machinists m. fl., enige om, at problemet een fagbevægelse i U. S. A. skal løses, og det er min tro, at der ikke vil gaa mange aar, før dette er en realitet; thi først naar dette er sket, vil fagbevægelsen med større styrke kunne fremskaffe endnu bedre arbejds- og lønvilkaar til den amerikanske lønarbejder.

Chr. Carlsson.

D. S. og M. F.